

## Spis treści

|             |   |
|-------------|---|
| Wstęp ..... | 9 |
|-------------|---|

### Podstawy diagnozy interdyscyplinarnej

|                                                          |    |
|----------------------------------------------------------|----|
| <i>Ewa Wysocka</i>                                       |    |
| Diagnoza pedagogiczna                                    |    |
| Specyfika i obszary diagnozy w ujęciu historycznym ..... | 13 |

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| <i>Ewa Wysocka</i>                                        |    |
| Diagnoza psychopedagogiczna                               |    |
| Podstawowe pojęcia, przedmiot, problemy i modele diagnozy |    |
| w naukach społecznych .....                               | 39 |

|                                                |    |
|------------------------------------------------|----|
| <i>Beata Kazeł, Agnieszka Kapinos-Gorczyca</i> |    |
| Diagnoza w neurologii dziecięcej .....         | 69 |

|                                                |    |
|------------------------------------------------|----|
| <i>Agnieszka Kapinos-Gorczyca, Beata Kazeł</i> |    |
| Diagnoza psychiatryczna dziecka .....          | 81 |

### Diagnoza funkcji podstawowych. Wybrane zagadnienia

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| <i>Joanna Skibska</i>                                          |    |
| Diagnoza funkcjonalna i symptomy zaburzeń funkcji podstawowych |    |
| Wybrane problemy .....                                         | 93 |

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| <i>Agnieszka Twaróg-Kanus</i>                           |     |
| Diagnoza funkcjonalna dziecka z dysfunkcją wzroku ..... | 121 |

|                                    |     |
|------------------------------------|-----|
| <i>Irena Polewczyk</i>             |     |
| Diagnoza percepcji słuchowej ..... | 147 |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Emilia Mikołajewska</i>                                    |     |
| Diagnostyka motoryki małej .....                              | 165 |
| <i>Piotr Wolski</i>                                           |     |
| Ewolucja rozumienia lateralizacji w naukach podstawowych      |     |
| Implikacje dla diagnozy i interwencji pedagogicznej .....     | 179 |
| <i>Anna Waligóra-Huk</i>                                      |     |
| Diagnoza procesów integracji sensorycznej dziecka .....       | 205 |
| <i>Aldona Kopik</i>                                           |     |
| Diagnozowanie gotowości szkolnej dziecka .....                | 217 |
| Diagnoza wybranych zaburzeń rozwojowych                       |     |
| <i>Marta Korendo, Katarzyna Sedivy</i>                        |     |
| Wczesne objawy autyzmu .....                                  | 231 |
| <i>Marta Korendo</i>                                          |     |
| Diagnoza zespołu Aspergera .....                              | 241 |
| <i>Anna Borzęcka</i>                                          |     |
| Diagnoza dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym              |     |
| oraz komunikacji alternatywnej i wspomagającej .....          | 253 |
| <i>Gabriela Kowalska</i>                                      |     |
| Diagnoza dziecka z dystrofią mięśniową .....                  | 273 |
| Wybrane problemy diagnozy logopedycznej                       |     |
| <i>Jolanta Panasiuk</i>                                       |     |
| Zaburzenia mowy u dzieci chorych neurologicznie               |     |
| Diagnoza kliniczna a rozpoznanie logopedyczne .....           | 285 |
| <i>Danuta Pluta-Wojciechowska</i>                             |     |
| Czas i istota opieki logopedycznej w przypadku małego dziecka |     |
| z rozszczepem wargi i podniebienia .....                      | 309 |

*Maria Fałciszevska, Jadwiga Agnieszka Tuchowska*

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Narzędzia stosowane w diagnozie jąkania u dzieci<br>w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym ..... | 321 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Elżbieta M. Minczakiewicz*

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dyslalia: objawy, przyczyny, klasyfikacje, podstawy diagnozy<br>oraz postępowanie logopedyczne ..... | 345 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                       |     |
|-----------------------|-----|
| Noty o autorach ..... | 367 |
|-----------------------|-----|

Diagnoza interdyscyplinarna rozumiana jako proces stanowi szereg profesjonalnych i wielospecjalistycznych zamierzonych i ustrukturyzowanych czynności. Jej podstawowym celem powinna być identyfikacja zdolności poznawczych oraz słabych możliwości rozwojowych, a także wykazanie przyczyn zachowań oddających się na niekorzyść utrudniających jednostce funkcjonowanie w przestrzeni edukacyjnej i społecznej.

Ważnym elementem diagnozy interdyscyplinarnej, która jest efektem końcowym (wynikiem) jej procesu, powinna mieć na uwadze szerokie pojęcie jednostki, traktując wielokierunkowo i ujętowane z różnych perspektyw oraz uwzględniając wszelkie dostępne dane, będąc warunkiem koniecznym najlepszego i optymalnego wykorzystania potencjału oraz ilorazu rozwojowego jednostki.

W tym ujęciu diagnoza interdyscyplinarna jest punktem odniesienia dla działań wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Jej zadaniem jest stworzenie holistycznego obrazu dziecka, uwzględniającego wielopłaszczyznowe funkcjonowanie jednostki we wszystkich sferach rozwojowych. Stanowi fundament edukacji personalizowanej, zapoczątkowując bowiem planowanie wyboru ścieżki edukacyjnej, która będzie najbardziej odpowiednia dla dziecka ze względu na jego możliwości poznawcze i potrzeby rozwojowe. Tak sformułowana diagnoza pozwala bowiem dostosować warunki i wymagania edukacyjne do możliwości rozwojowych dziecka, optymalnie wykorzystać jego potencjał rozwojowy oraz – jeśli zajdzie taka potrzeba – zaplanować i prowadzić profesjonalnie dolegowane i wielospecjalistyczne działania pomocowe, skierunkowane na rozwój jednostki w ciągu życia.

W monografii wyodrębniono cztery części poświęcone wybranym zagadnieniom z zakresu interdyscyplinarnej, decydujące o globalnym i wielospecjalistycznym wyznaczeniu dziecka. Pierwszą część *Podstawy diagnozy interdyscyplinarnej* stanowiła poświęcona fundamentom diagnozy interdyscyplinarnej, na którą składa się diagnoza pedagogiczna i psychopedagogiczna oraz medyczna (neurologiczna i psychiatryczna) dziecka. Część druga *Diagnoza funkcji podstawowych*. Wybrano tę nazwę odnosi się do kierunków diagnozy funkcjonalnej, stanowiącej interdyscyplinarny opis funkcjonowania dziecka, oraz jest diagnozą wyjątkową.